

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2019r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Piotr Witkowski
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 listopada 2019r. w S.

sprawy **A. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

w związku z odwołaniem A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 7 stycznia 2019 r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. S. prawo do emerytury od dnia 31 października 2018r.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 07.01.2019r. odmówił A. S. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że na podstawie art. 24 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.) urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego wynoszącego dla mężczyzn 65 lat tj. w przypadku wnioskodawcy 08.08.2023 r.

Natomiast zgodnie z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r., w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r. emerytura przysługuje, jeżeli spełnił łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny, wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym na dochody budżetu państwa;
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 1.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat, w tym okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze,

wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, wynoszący co najmniej 15 lat.

Za udowodnione organ rentowy uznał, że wnioskodawca jest członkiem OFE i złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku na dochody budżetu państwa oraz , że okres składkowy i nieskładkowy na dzień 01.01.1999r. wyniósł 25 lat 3 miesiące 27 dni,

Zakład odmówił A. S. przyznania emerytury, ponieważ nie udowodnił okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach w wymiarze 15 lat, a jedynie 4 lata 11 miesięcy.

Okresu zatrudnienia od 01.03.1983r. do 31.08.1989r. na stanowisku kierowcy ciągnika w (...)organ rentowy nie uznał jako pracy w warunkach szczególnych, ponieważ zgodnie z wyjaśnieniami (...)na stanowisku kierowcy ciągnika wykonywał on oprócz prac transportowych również prace polowe. Brak więc jest podstaw do uznania tego okresu za okres pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od tej decyzji A. S. domagał się jej zmiany, uwzględnienia spornych okresów do stażu pracy w warunkach szczególnych i przyznania prawa do wcześniejszej emerytury. Argumentował, że w (...)pracował na stanowisku traktorzysty w okresie od 01.03.1983r. do 31.08.1989r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Uzyskał od (...)świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 05.09.2018r. Świadectwo to zostało podważone przez organ rentowy w oparciu o dodatkowe wyjaśnienia (...), jednak w tych wyjaśnieniach nie było mowy, o tym że oprócz prac traktorzysty wykonywał również prace polowe, a jedynie to, że praca kierowcy ciągnika ogólnie wiązała się głównie z pracą w rolnictwie, gdzie wykonywano na ogół prace w polu. Na okoliczność rzeczywistego rodzaju prac wykonywanych w tym okresie domagał się dopuszczenia dowodu z zeznań świadków.

Kolejny sporny okres dotyczył jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...)w którym na początku pracował na stanowisku tokarza, a od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. na stanowisku kierowcy TIR-a na trasach międzynarodowych w pełnym wymiarze czasu pracy. Tego ostatniego stanowiska pracy, które było wykonywane w warunkach szczególnych, pracodawca nie uwzględnił w świadectwie pracy. W chwili obecnej nie mógł uzyskać sprostowania tego świadectwa pracy, ponieważ pracodawca nie żyje. Na okoliczność pracy na tym stanowisku wniósł również o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie uzasadniając jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że nie uwzględnił do pracy w szczególnych warunkach wskazanego okresu od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie (...), gdyż w aktach organu rentowego znajduje się zwykle świadectwo pracy z dnia 31.12.1998r. , w którym brak jest adnotacji pracodawcy w pkt 8, iż skarżący wykonywał prace w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie A. S. było uzasadnione.

Zważywszy mianowicie na cały zebrany w sprawie materiał dowodowy i argumenty zaprezentowane przez odwołującego się uznać należało, że ma on również co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Jak wynika z orzecznictwa, czego potwierdzeniem jest choćby wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2.02.1996r. II URN 3/95, w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Przepisy bowiem kodeksu postępowania cywilnego nie przewidują w tym względzie żadnych ograniczeń w postępowaniu przed sądami.

Ewentualne ograniczenia dowodowe wskazane w §2 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) bądź wynikające z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z

dnia 11.10.2011r. w sprawie postępowania w sprawie o świadczenia emerytalno –rentowe (Dz.U. z 2011r. Nr 237, poz. 1412), a poprzednio z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno- rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 1983r. Nr 10, poz. 49 ze zm.), sprowadzające się do złożenia na piśmie stosownych świadectw pracy, dotyczą wyłącznie postępowania przed organami rentowymi.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. na dzień 01.01.1999r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Ustęp 2 Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie natomiast art. 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy (pracodawca) na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie art. 1 ust. 2 ww. rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

Prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym to przywilej, stąd przesłanki przyznania tego prawa muszą być udowodnione w sposób niebudzący wątpliwości. Bezsprzeczne w sprawie było, że A. S. (ur. (...)) osiągnął wymagany wiek emerytalny (60 lat), jest członkiem OFE, ale złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku na dochody budżetu państwa oraz udokumentował wymagany staż 25 lat pracy, tj. 25 lat 3 m-ce i 27 dni.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe pozwoliło natomiast na uwzględnienie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia odwołującego się w (...), w którym co prawda pracował od 03.08.1981r. do 31.08.1989r., ale zaliczeniu podlegał okres pracy od 01.03.1983r. do 31.08.1989r. na stanowisku traktorzysty. Za cały okres zatrudnienia w tym zakładzie uzyskano akta osobowe, które w sposób kompletny odzwierciedlały przebieg jego pracy. Odwołujący początkowo pracował na stanowisku pracownika produkcji roślinnej, a od 01.03.1983r. został przeniesiony na stanowisku traktorzysty i takie zajmował do końca trwania stosunku pracy czyli do 31.08.1989r. W dniu 19.02.1982r. odwołujący ukończył z wynikiem pozytywnym kurs obsługi i eksploatacji ciągnika (...). W aktach znajduje się świadectwo pracy w warunkach szczególnych, które również wskazuje na pracę w tych warunkach w okresie od 01.03.1983r. do 31.08.1989r. Dokumentacja, która potwierdza taki przebieg jego zatrudnienia w tym zakładzie, nie budziła wątpliwości, co do wiarygodności i rzetelności.

Fakt zatrudnienia na stanowisku traktorzysty wymagał jednak ustalenia jakiego rodzaju prace wykonywał odwołujący się na tym stanowisku w spornym okresie. Tylko bowiem prace traktorzysty w transporcie powodują, że są wykonywane w szczególnych warunkach. Okoliczności te Sąd ustalił na podstawie zeznań świadków: J. I. i A. W., którzy pracując w (...)w tym samym czasie co odwołujący się potwierdzili, że odwołujący się w spornym okresie pracował wyłącznie jako traktorzysta w transporcie, gdyż obsługiwał duże ciągniki, najpierw U. (...), a później (...)

i jako jedyny miał uprawnienia do jego prowadzenia. Wykonywał prace wyłącznie transporotowe, gdyż obsługiwane przez niego ciągniki były jako nadgabarytowo do tego przeznaczone. Były to traktory o dużej mocy i były przeznaczone do transportowania różnych materiałów (opał , zboże). Odwołujący się również zajmował się przewozem dzieci pracowników zakładu do i ze szkoły. Rodzaj transportowanych materiałów był różny i dlatego jego praca była całoroczna, bez względu na aurę. Zeznania świadków w tym względzie oraz zeznania odwołującego się odwołującego się ostatecznie były spójne, logiczne i korespondowały z dokumentacją pracowniczą. W bezpośrednim przesłuchaniu Sąd nie znalazł przyczyn, dla których mógłby odmówić wiary ich zeznaniom.

Z tego względu okres od 01.03.1983r. do 31.08.1989r. podlegał zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych. Sąd bowiem miał na uwadze, iż stanowisko kierowcy ciągnika zostało ujęte do prac wykonywanych w szczególnych warunkach w powołanym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w Wykazie A Dziale VIII dotyczącym transportu poz. 3 (prace kierowców ciągników).

Drugi sporny kres dotyczył zatrudnienia odwołującego się od 01.09.1989r. do 31.12.1998r. w Przedsiębiorstwie Produkcyjno - Usługowo – Handlowym (...) w O.. W sprawie bezspornym jednak winno być, że w tym okresie odwołujący się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od 01.09.1989r. do 30.09.1992r. zajmował stanowisko tokarza, a od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. pracował jako kierowca TIRa na trasach międzynarodowych. Odwołujący się wprawdzie nie uzyskał od pracodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych, a jedynie „zwykłe” świadectwo pracy, jednakże uznać należało, że w okresie od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. stale i pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca ciągnika siodłowego – TIRa. Wszakże taka praca, jako praca kierowcy samochodu ciężarowego, stosowanie do wykazu A Działu VIII pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 07.02.1983r. jest pracą wykonywaną w szczególnych warunkach. Chyba tylko z niezrozumienia istoty rzeczy pracodawca w wystawianym odwołującemu się świadectwie pracy, wskazując na prace odwołującego się jako kierowcy TIRów, zakreślił rubrykę dotyczącą pracy w szczególnych warunkach.

Na okoliczność pracy odwołującego się w Przedsiębiorstwie (...)Sąd również dopuścił dowód z zeznań świadków Z. M. (1), M. N. i M. S.. Potwierdzali oni pracę odwołującego się w szczególnych warunkach. Byli współpracownikami odwołującego się w sporym okresie. M. S. w latach 1993-1996 a Z. M. (2) w latach 1996-2000 pracowali w tym przedsiębiorstwie jako dyspozytorzy, natomiast M. N. w latach 1994-1995 jako też kierowca samochodu ciężarowego. Wskazali, że zakład zajmował się transportem międzynarodowym i odwołujący, jako kierowca TIRa jeździł właśnie na trasach międzynarodowych. Samochód, którym kierował był o tonażu 50t. Jeździł też z przyczepą, w zależności od potrzeb.

Z tego względu okres od 01.10.1992r. do 31.12.1998r. został zaliczony do stażu pracy w warunkach szczególnych. Sąd miał na uwadze, iż stanowisko kierowcy samochodu ciężarowego rzeczywiście zostało ujęte do prac wykonywanych w szczególnych warunkach w powołanym rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w Wykazie A Dziale VIII poz. 2 (prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony).

Mając zatem powyższe na uwadze, stwierdzić należy, że odwołujący się spełnił wszystkie warunki do otrzymania emerytury na postawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Posiada bowiem 25-letni okres składkowy i nieskładkowy niezbędny do jej otrzymania, w tym 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W dniu (...) ukończył 60 lat życia i złożył oświadczenie o przekazaniu środków z OFE na rzecz Skarbu Państwa. .

W związku z tym Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ §2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu się prawo do emerytury od dnia 31.10.2019r.j. daty złożenia o to prawo wniosku.

PW/mt